

Załącznik
do Uchwały NR /2026
Rady Gminy Grabówka
z dnia 2026 r.

Uzasadnienie

W dniu 16 lutego 2026 r. do Rady Gminy Grabówka wpłynął wniosek o wprowadzenie pod obrady Rady stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej.

Rada Gminy Grabówka po zapoznaniu się z treścią wniosku oraz stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Grabówka, która na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2026 r. zapoznała się z treścią wniosku i zarekomendowała Radzie Gminy Grabówka negatywne rozpatrzenie wniosku, ustaliła, co następuje:

Wnioskodawca wskazując, że działa na rzecz środowiska rolniczego oraz konsumentów, zwrócił się z wnioskiem o wprowadzenie pod obrady najbliższej sesji Rady załączonego do wniosku projektu stanowiska Rady w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej, jako punktu wymagającego publicznej debaty oraz zajęcia jednoznacznego stanowiska przez organ stanowiący gminy. Wnioskodawca wskazał, że w związku z narastająco trudną sytuacją gospodarstw rolnych, która w ostatnim czasie osiągnęła poziom realnie zagrażający stabilności wielu rodzin rolniczych, a w konsekwencji również bezpieczeństwu żywnościowemu oraz spójności społecznej obszarów wiejskich złożył niniejszy wniosek. Zdaniem wnioskodawcy skala problemów, z jakimi mierzą się rolnicy, ma obecnie charakter powszechny i długofalowy, co uzasadnia potrzebę wyraźnego i publicznego głosu samorządu lokalnego. Rada, jako organ reprezentujący całą wspólnotę samorządową, posiada – zdaniem wnioskodawcy – szczególną legitymację do zabierania głosu w sprawach dotyczących fundamentów lokalnej gospodarki i życia społecznego. „Rolnictwo stanowi nie tylko źródło utrzymania wielu mieszkańców gminy, lecz również trwały element jej tożsamości, krajobrazu oraz dorobku tradycji i wartości lokalnych.” Wnioskodawca wskazuje, że należy zauważyć, że w ostatnich latach doszło do wyraźnego pogorszenia relacji pomiędzy rolnikami a konsumentami, czemu sprzyja brak rzetelnej debaty publicznej oraz narastające napięcia społeczne. W tej sytuacji głos Rady może odegrać istotną rolę w procesie odbudowy wzajemnego zaufania, a także w integrowaniu lokalnej społeczności wokół wartości wspólnych, takich jak bezpieczeństwo żywnościowe, uczciwość pracy oraz solidarność społeczna. Wnioskodawca wskazuje, że przyjęcie przez Radę stanowiska o charakterze deklaracyjnym miałooby znaczenie nie tylko symboliczne, lecz również społeczne i informacyjne. Stanowiłoby ono czytelny sygnał solidarności wspólnoty samorządowej z rolnikami, a jednocześnie mogłoby realnie przyczynić się do łagodzenia napięć oraz porządkowania debaty publicznej na poziomie lokalnym. W treści wniosku wskazano, że „inicjatywa przyjmowania podobnych stanowisk ma charakter ogólnokrajowy. Informacje o tym, w jaki sposób poszczególne rady gmin i miast odnoszą się do tej kwestii, będą podawane do publicznej wiadomości i stanowić będą istotny punkt odniesienia dla środowisk obywatelskich, organizacji społecznych oraz działań dialogowych podejmowanych w związku z obecnie trudną sytuacją w rolnictwie.” W przekonaniu wnioskodawcy, Rada nie powinna pozostawać biernym obserwatorem procesów, które bezpośrednio dotyczą mieszkańców gminy i kształtują przyszłość obszarów wiejskich. Projekt stanowiska Rady w sprawie znaczenia rolnictwa

dla wspólnoty lokalnej, przygotowany wraz z podstawą prawną, z uprzejmą prośbą o jego wykorzystanie jako materiału roboczego do dalszych prac Rady wnioskodawca załączył do wniosku.

Rada Gminy Grabówka rozpatrując wniosek miała na uwadze treść § 14 ust. 4 Statutu Gminy Grabówka, stanowiącego załącznik do uchwały Nr I/1/2025 Rady Gminy Grabówka z dnia 1 stycznia 2025 r. w sprawie Statutu Gminy Grabówka (Dz. Urz. Woj. Podl. poz. 4), z którego wynika, że Rada może również podejmować w formie uchwał:

- 1) postanowienia proceduralne;
- 2) deklaracje będące zobowiązaniem się do określonego postępowania;
- 3) oświadczenia zawierające stanowiska w określonych sprawach;
- 4) apele - formalnie niewiążące wezwania adresatów zewnętrznych do określonego postępowania, podjęcia inicjatywy lub zadania;
- 5) opinie - zawierające oświadczenia wiedzy i oceny..

Ponadto bezspornym faktem jest, że Gmina Grabówka została wydzielona z południowej części Gminy Supraśl jako gmina wiejska w województwie podlaskim, w powiecie białostockim, a część obszaru Gminy stanowią tereny, na których mieszkańcy prowadzą uprawę produktów rolnych. Rady Gminy Grabówka podziela znaczenie rolnictwa dla rozwoju społecznego, gospodarczego oraz dorobku tradycji i wartości lokalnych, niemniej jednak nie widzi potrzeby zajmowania w tej sprawie odrębnego stanowiska wyrażającego „solidarność z rolnikami oraz poparcie dla działań, podejmowanych w ramach obowiązującego porządku prawnego, zmierzających do zapewnienia im stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania, poszanowania pracy rolniczej oraz równego traktowania na rynku.” zgodnie z projektem przygotowanym przez wnioskodawcę.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, a przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych, samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Niemniej jednak należy stwierdzić, iż za kształtowanie krajowej polityki rolnej odpowiada Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jak wynika z art. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy posiada kompetencje do podejmowania działań we wszystkich lokalnych sprawach publicznych, które zostały ustawowo włączone do zakresu działania samorządu, jak i w sprawach, które na mocy ustaw szczególnych nie zostały przekazane żadnemu podmiotowi, a które dotyczą mieszkańców danej gminy.

W niniejszej sprawie, autor pisma wnosi o wypowiedź Rady w formie stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej. Wnioskodawca załączył projekt stanowiska Rady. Z treści wynika, że Rada Gminy Grabówka przyjmując stanowisko zgodnie z projektem wyraża poparcie dla działań podejmowanych „w ramach obowiązującego porządku prawnego” i zmierzające do zapewnienia „stabilnych, uczciwych i przewidywalnych warunków funkcjonowania, poszanowania pracy rolniczej oraz równego traktowania na rynku”. Rada Gminy Grabówka uznaje, że nie posiada kompetencji do wypowiedzi w sprawie nie znając szczegółów ani intencji działań, czy podmiotów podejmujących takie działania.

Wobec powyższego Rada Gminy Grabówka rozpatrzyła wniosek o zajęcie stanowiska w sprawie znaczenia rolnictwa dla wspólnoty lokalnej negatywnie.